

17 sentyabr 2021-ci il
№35 (8943)

www.muallim.edu.az
muallim@edu.gov.az

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

**Təhsil
millətin
gələcəyidir!**
Heydər Əliyev

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin orqanı

2021-2022-ci tədris ilindən bütün ümumi təhsil müəssisələrinin IX siniflərində "Zəfər tarixi" kursunun tədrisinə başlanılacaq. "Zəfər tarixi" kursu tədris dilindən asılı olmayaraq, bütün siniflərdə Azərbaycan dilində 1 saat tədris olunacaq.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Təhsildə ZƏFƏR ili

Məktəblərdə
"ZƏFƏR TARİXİ"
kursu tədris
olunacaq

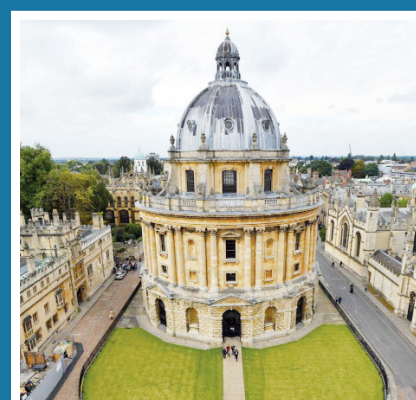
**Bölgələrdə
məktəb açılışları**

→ səh.3

**"Qarabağımızı
daha yaxşı tanıdıq"**

→ səh.12

**Qlobal biliklər
rəqabət gücündə**

→ səh.16

**Qoy yeni tədris ili parlaq,
yaddaqalan, səmərəli olsun
və sizə çoxlu bilik, uğur və
nailiyyətlər gətirsin!**

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Bilik Günü münasibətilə məktəbliləri və tələbələri təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Bilik Günü münasibətilə məktəbliləri və tələbələri təbrik edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi instaqram hesabında bununla bağlı paylaşım edib. Paylaşımında deyilir:

“Əziz məktəblilər və tələbələr!

Sizi Bilik Günü münasibətilə səmimi-qəlbdən

təbrik edirəm. Qoy yeni tədris ili parlaq, yaddaqalan, səmərəli olsun və sizə çoxlu bilik, uğur və nailiyyətlər gətirsin! Sizin zəruri bilik və vərdişlər qazanmağınıza, istedad və qabiliyyətinizi inkişaf etdirməyinizə kömək göstərən bütün müəllimlərə təşəkkürümü bildirirəm! Hər birinizə möhkəm cansağlığı, gümrahlıq, tükənməz enerji, əzmkarlıq, gözəl əhval-ruhiyyə və əla qiymətlər arzulayıram!”.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrində 2021/2022-ci tədris ilində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin təşkili ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

“Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 25-ci maddəsinə və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 28 fevral tarixli 73-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Yoluxucu, parazitar və kütləvi qeyri-yoluxucu xəstəliklərin əmələ gəlməsi, yaxud yayılması təhlükəsi yarandıqda karantin-təşkilat, profilaktika və digər zəruri tədbirlərin görülməsi Qaydaları”na əsasən təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesini sanitariya-epidemioloji vəziyyətə uyğun olaraq təşkil etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bütün təhsil müəssisələrində təhsilin pillələri və səviyyələri üzrə 2021/2022-ci tədris ilində tədris və təlim-tərbiyə prosesi aşağıdakı tarixlərdən başlansın və əyani formada təşkil edilsin:

1.1. ümumi təhsil pilləsinin məktəbəhazırlıq mərhələsində - 2021-ci il oktyabrın 1-dən;

1.2. ümumi təhsil pilləsinin ibtidai təhsil səviyyəsi üzrə - 2021-ci il sentyabrın 22-dən;

1.3. ümumi təhsil pilləsinin ümumi orta və tam orta təhsil səviyyələri, həmçinin təhsilin digər pillələri və digər təhsil müəssisələri üzrə - 2021-ci il sentyabrın 29-dan.

2. Bu Qərarın 1.2-ci və 1.3-cü bəndlərində qeyd olunan tədris ilinin başlanması müddətlərini nəzərə alaraq, təhsil programlarının təhsilənlər tərəfindən tam mənimsənilməsinə təmin etmək məqsədilə:

2.1. ümumi təhsil pilləsinin ibtidai təhsil səviyyəsi üzrə

payız tətili günlərindən 16-18 noyabr, qış tətili günlərindən 27, 28 yanvar tarixləri dərslər hesab edilsin;

2.2. ümumi təhsil pilləsinin ümumi orta və tam orta təhsil səviyyələri üzrə, eləcə də təhsil fəaliyyətini həyata keçirən digər müəssisələrdə payız tətili günlərindən 16-19 noyabr, qış tətili günlərindən 27, 28 və 31 yanvar tarixləri dərslər hesab edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, tabeliyində təhsil müəssisələri olan digər icra hakimiyyəti orqanları və dövlət mülkiyyətində olan və ya paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər və özəl təhsil müəssisələrinin təsisçiləri:

3.1. təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 10 sentyabr tarixli 332 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Xüsusi karantin rejimi dövründə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin təşkilinin müvəqqəti Qaydaları”nın və bu Qərarın tələblərinə müvafiq olaraq təşkilini təmin etsinlər;

3.2. bu Qərarın icrası ilə bağlı digər zəruri tədbirlərin görülməsini təmin etsinlər.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, 10 sentyabr 2021-ci il

“Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların Siyahısı”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 15 iyul tarixli 118 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

“Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin tabeliyində Təhsil Tələbə Krediti Fondunun yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 17 iyun tarixli 1367 nömrəli Fərmanının 5.3-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 15 iyul tarixli 118 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 7, maddə 745, № 10, maddə 969, № 12, maddələr 1241, 1245; 2012, № 3, maddə 257, № 4, maddə 399, № 6, maddələr 633, 634, № 12, maddə 1346; 2013, № 6, maddə 775, № 9, maddə 1130; 2014, № 1, maddə 72, № 2, maddə 214, № 6, maddə 751, № 7, maddə 907, № 9, maddə 1120; 2015, № 3, maddə 336, № 6, maddə 807, № 8, maddə 966, № 10, maddələr 1226, 1229, № 12, maddə 1571; 2016, № 1, maddə 176, № 2 (II kitab), maddə 373, № 3, maddə 622, № 5, maddə 957, № 6, maddə 1209, № 10, maddə 1723, № 11, maddə 1919; 2017, № 2, maddələr 285, 302, 319, № 6, maddələr 1223, 1226; 2018, № 11, maddələr 2429, 2456, № 12 (II kitab), maddələr 2739, 2759; 2019, № 11, maddə 1853; 2020, № 3, maddə 368, № 7, maddə 980, № 10, maddə 1301; 2021, № 3, maddə 268; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 25 iyun tarixli 184 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların Siyahısı”nın “Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan digər təşkilatlar” bölməsinə aşağıdakı məzmununda 31-ci hissə əlavə edilsin:

“31. Təhsil Tələbə Krediti Fondu”.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, 13 sentyabr 2021-ci il

Rektorlarla onlayn görüş

Sentyabrın 9-da təhsil naziri Emin Əmrullayev ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri ilə onlayn formada görüş keçirib.

Görüşdə sentyabrın 29-da ali təhsil müəssisələrində ənənəvi təhsilin bərpası ilə bağlı müvafiq hazırlıq işlərinin həyata keçirilməsi, tədrisin təşkili, müəllim və tələbələrin vaksinasiyadan keçirilməsi, auditoriyaların və digər müvafiq infrastrukturun hazırlıq vəziyyəti müzakirə edilib və bununla bağlı təkliflər dinlənilib.

Təhsil nazirinin videoqəbulu keçirilib

Sentyabrın 10-da təhsil naziri Emin Əmrullayev Biləsuvar, Cəlilabad, Masallı, Yardımlı, Lənkəran, Astara və Lerik rayon sakinlərini videobağlantı vasitəsilə qəbul edib. Qəbulda həmin rayonlarda müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlər də iştirak ediblər.

Təhsil naziri vətəndaşların müraciət, şikayət və təkliflərini diqqətlə dinləyərək hər bir müraciətin operativ şəkildə araşdırılması, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində nazirliyin müvafiq aidiyyəti qurumlarının rəhbərlərinə konkret tapşırıqlar verib.

Videoqəbulda vətəndaşlar əsasən müəllimlərin işə qəbulu, yerdəyişmə və digər məsələlərlə bağlı müraciətlər ediblər.

Qeyd edək ki, videoqəbulun təşkil edilməsində əsas məqsəd vətəndaşların Təhsil Nazirliyinə müraciət imkanlarını müasir texnologiyalardan istifadə etməklə genişləndirmək, regionlarda yaşayanlara nazirliyin inzibati binasına gəlmədən vəzifəli şəxslərlə videobağlantı vasitəsilə birbaşa əlaqə imkanının yaradılmasıdır.

Təhsil sahəsində gələcək əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib

Təhsil naziri Türkiyənin Prezident İdarəsi Rəqəmsal Transformasiya Ofisinin rəhbəri ilə görüşüb

Sentyabrın 15-də təhsil naziri Emin Əmrullayev Türkiyə Respublikasının Prezident İdarəsi Rəqəmsal Transformasiya Ofisinin rəhbəri Ali Taha Koçun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Görüş zamanı Təhsil Nazirliyi ilə Türkiyə Respublikasının Prezident İdarəsi Rəqəmsal Transformasiya Ofisi arasında təhsil sahəsində mümkün gələcək əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib.

Bölgələrdə məktəb açılışları

Sentyabrın 14-də Ağdaş rayonu Orta Ləki kənd tam orta məktəbi üçün tikilmiş yeni tədris binasının açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində Təhsil Nazirliyinin Lisey, gimnaziya və özəl ümumi təhsil müəssisələri ilə iş sektorunun müdiri Fuad Qarayev, Ağdaş Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısının müavini Aynur Novruzova, Ağdaş Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Hürü Əliyeva iştirak ediblər.

Bildirilib ki, yeni tikilmiş məktəb 480 şagird yerlikdir. 23 sinif otağından ibarət ümumi təhsil müəssisəsində 3 laboratoriya, 2 texnologiya, informatika, gənclərin çağırışqədərki hazırlığı kabinet, məktəbhazırlıq otağı, 195 yerlik akt zalı, idman zalı, kitabxana və yeməkhana fəaliyyət göstərəcək.

Sentyabrın 14-də Balakən rayonu Gərəkli kənd tam orta məktəbi üçün yeni tikilmiş tədris binasının açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində Balakən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İslam Rzaev, Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları, Balakən Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Elçin Musayev iştirak edib.

Bildirilib ki, yeni tikilmiş məktəb 264 şagird yerlikdir. 11 sinif otağından ibarət ümumi təhsil müəssisəsində 2 laboratoriya, 5 fənn kabinet, məktəbhazırlıq otağı, 72 yerlik akt zalı, idman zalı, kitabxana və bufet fəaliyyət göstərəcək. Təhsil müəssisəsi müasir istilik və işıqlandırma sistemi ilə təchiz edilib, həyətində müasir qazanxana sistemi quraşdırılıb.

2021-2022-ci tədris ilində təhsil

Sentyabrın 15-də Xaçmaz rayonu Qımlıqışlaq kənd tam orta məktəbinin əsaslı təmirindən sonra açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində təhsil nazirinin müşaviri Elnur Əliyev, Xaçmaz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elnur Rzaev və rayon təhsil şöbəsinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Bildirilib ki, əsaslı təmir olunmuş

məktəb 480 şagird yerlikdir. 17 sinif otağından ibarət ümumi təhsil müəssisəsində 3 laboratoriya, 2 texnologiya, informatika, gənclərin çağırışqədərki hazırlığı kabinet, məktəbhazırlıq otağı, 60 yerlik akt zalı, idman zalı, kitabxana və yeməkhana fəaliyyət göstərəcək. Bina istilik, elektrik və müşahidə sistemləri ilə təmin edilib. Məktəbə yeni inventar və avadanlıqlar gətirilib.

Sentyabrın 15-də Qobustan rayonu Sündü kənd tam orta məktəbi üçün tikilmiş yeni tədris binasının açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov, Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsildə məzmun, tədris və qiymətləndirmə şöbəsinin müdiri Vəfa Yaqublu, Qobustan rayonu Təhsil Şöbəsinin müdiri Tahir Sobzalıyev və məktəb direktoru iştirak edib.

Bildirilib ki, yeni tikilmiş məktəb 360 şagird yerlikdir. 15 sinif otağından ibarət ümumi təhsil müəssisəsində 3 laboratoriya, informatika, gənclərin çağırışqədərki hazırlığı kabinet, məktəb-

hazırlıq otağı, 177 yerlik akt zalı, idman zalı, kitabxana və yeməkhana fəaliyyət göstərəcək.

Sentyabrın 15-də Ağdam rayonu Zəngişalı kənd tam orta məktəbinin bərpa-gücləndirmə və əsaslı təmir işlərindən sonra açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsilin təşkili və idarə olunması şöbəsinin müdiri müavini Or-

xan Abbasov, Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vaqif Həsənov, Ağdam Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Əvəzi Bayram Məmmədov iştirak edib.

Bildirilib ki, sözügedən məktəb 640 şagird yerlikdir. 17 sinif otağından ibarət ümumi təhsil müəssisəsində 3 laboratoriya, 2 texnologiya, informatika, gənclərin çağırışqədərki hazırlığı kabinet, məktəbhazırlıq otağı, 168 yerlik akt zalı, idman zalı, kitabxana və bufet fəaliyyət göstərəcək. Təhsil müəssisəsi müasir istilik və işıqlandırma sistemi ilə təchiz edilib, həyətində müasir qazanxana sistemi quraşdırılıb.

2021-2022-ci tədris ilində təhsil müəssisəsində 314 şagird, məktəbhazırlıq qrupunda isə 15 uşağın təhsil prosesinə cəlb olunması planlaşdırılır. Təhsil müəssisəsində 41 nəfər pedaqoji, 22 nəfər texniki işçi çalışır. Ağdam rayonunda 1 məktəb-lisey, 117 tam orta, 17 ümumi orta və 1 ibtidai olmaqla, ümumilikdə 135 ümumtəhsil müəssisəsi, 2 məktəbdənkənar təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir.

Sentyabrın 15-də Yevlax rayonu Qoyunbəsi kənd tam orta məktəbi üçün yeni tikilmiş tədris binasının açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində Təhsil Nazirliyinin Lisey, gimnaziya və özəl ümumi təhsil müəssisələri ilə iş sektorunun müdiri Fuad Qarayev, Yevlax şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısının müavini Elnarə Əzizova, Yevlax Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Namidə Abbasova, məktəb direktoru iştirak edib.

Bildirilib ki, yeni tikilmiş məktəb 432 şagird yerlikdir. 17 sinif otağından

ibarət ümumi təhsil müəssisəsində 3 laboratoriya, 2 texnologiya, informatika, gənclərin çağırışqədərki hazırlığı kabinet, məktəbhazırlıq otağı, 214 yerlik akt zalı, idman zalı, kitabxana və yeməkhana fəaliyyət göstərəcək.

Sentyabrın 15-də Hacıqabul şəhəri 5 nömrəli tam orta məktəbin əsaslı təmir işlərindən sonra açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsilin təşkili və idarə olunması şöbəsinin əməkdaşı Fəridun Həmzəyev, Hacıqabul Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısının müavini Xuraman Məmmədova, Hacıqabul Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Bəxtiyar Ələkbərov iştirak edib.

Bildirilib ki, məktəb 864 şagird yerlikdir. 35 sinif otağından ibarət ümumi təhsil müəssisəsində 6 laboratoriya, 2 texnologiya, informatika, gənclərin çağırışqədərki hazırlığı kabinet, məktəbhazırlıq otağı, 120 yerlik akt zalı, 2 idman zalı, kitabxana və yeməkhana fəaliyyət göstərəcək.

2021-2022-ci tədris ilində təhsil müəssisəsində 585 şagird, məktəbhazırlıq qrupunda isə 47 uşağın təhsil prosesinə cəlb olunması planlaşdırılır. Yeni dərslər ilində məktəbdə peşə təmayüllü X sinfin yaradılması nəzərdə tutulub. Təhsil müəssisəsində 42 nəfər pedaqoji, 13 nəfər texniki işçi çalışır. Hacıqabul rayonunda 30 tam orta, 3 ümumi orta olmaqla, ümumilikdə 33 ümumtəhsil müəssisəsi, 2 məktəbdənkənar təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir.

Açılış mərasimlərindən sonra qonaqlar məktəblərdə yaradılmış şəraitlə yaxından tanış olublar.

Zəfərlə bağlı bu tədris

Sentyabrın 12-də təhsil naziri Emin Əmrullayev Real TV-nin “Mir Şahinin vaxtı” verilişində qonaq olub. Verilişdə təhsil naziri ilə innovativ təhsil, müəllimlərin işə qəbulu, təhsil tələbə kreditləri və digər mövzular ətrafında maraqlı və səmimi fikir mübadiləsi aparılıb.

- Cənab nazir, necə deyirlər, zəng çalınır... Bu sualı Heminquey vermir, mən verirəm...

- Çox uzun müddətdən sonra Azərbaycan məktəbi ənənəvi tədris formatında dərslərə başlayır. Bu da həm əvvəlcədən, həm də dərslər başlayandan sonra müəllimlərdən, valideynlərdən, təhsilin və tədrisin əsas hissəsi olan şagirdlərdən, o cümlədən Təhsil Nazirliyindən və təhsil işçilərindən müəyyən hazırlıq tələb edir. Biz bu şəraitdə tədrisə başlamağa hazırlıq və ümidliyə ki, arası kəsilmədən tədris ilini başa çatdıracağıq.

Təhsil ilinə daha böyük rəqəmlərlə başlayacağıq

- Belə demək mümkünsə, qapalı mühtədan çıxırıq. Elə müsahibəmizi açıq havada götürməyimiz də ənənəvi tədrisə başlamağımızın rəmzi açıqdır. Əvvəllər sinif otaqlarından, dərslər vəsaitlərindən, məktəb formalardan danışırıq, amma indi müəllimlərin vəzifəsindən danışmalıyıq...

- Tədrisin ənənəvi başlamasını şərtləndirən səbəblərdən biri məhz vaksinasıyadır. Ötən ilin sentyabrında qeyri-müəyyən vəziyyətdə vaksinaları gözləyirdik, bu il təhsil işçilərinin 80 faizdən çoxu - 170 mindən çox insandan söhbət gedir - vaksini vurdu. İmmunitet sertifikatları və ya peyvəndə qarşı əks göstəriş olan kiçik qruplar da var. Proses davam edir və əminəm ki, təhsil ilinə daha böyük rəqəmlərlə başlayacağıq. Düşünürük ki, sadəcə təhsil işçiləri yox, nə qədər çox vətəndaşımız peyvənd olunsa, bir o qədər qısa zamanda pandemiya şəraitindən çıxarıq. Sadəcə təhsilimiz yox, həyatımız da ənənəviyə qayıdır. Ona görə də bu proses ayrı-ayrı adamlardan deyil, hər kəsdən asılıdır və hər birimizdən ictimai məsuliyyət tələb edir.

- Təsnifatınıza görə, bir qrup yaddan çıxdı - qorxanlar. “Müəllim peyvənddən qorxur” cümləsinin arxa fonunu necə görürsünüz?

- Qorxu insana məxsus hissdır...

- Peyvənddən yox da amma...

- Hər insanın qorxusu var. Təqvim ilinin əvvəlində peyvənd istifadə olunmağa başlayanda tək müəllimlər yox, insanların böyük bir hissəsi ehtiyat edir, qorxurdu. Emosiyalarla elm daim bir-biri ilə mübarizədədir. Ancaq artıq qorxu üçün əsas qalmayıb. Statistikaya baxsaq, 4 milyondan çox Azərbaycan vətəndaşı peyvəndlənib. Artıq peyvənd vurduqdan sonra həyatını daha təhlükəsiz şəkildə davam etdirən yetərli sayda insan var. Bu rəqəm həmin kiçik qismənin öz qorxusunu qarşısını alması və daha inamla peyvənd olunması üçün kifayət qədər əsas verir, deyə düşünürəm. İstər dünyada, istərsə də ölkəmizdə belədir. Müəl-

limlərimizin bir qisminin bu istiqamətdə ünsiyyətə, inandırılmağa ehtiyacı var. Amma reallıq bundan ibarətdir ki, hər hansı əks göstəriş yoxdursa, 18 yaşdan yuxarı hər kəs, o cümlədən müəllimlərimiz peyvənd olunmalıdır. Çünki bu, sadəcə kiminsə şəxsi işi deyil. Peyvənd vurdurmayıb ticarət mərkəzlərinə, restoranlara seçimimizdən asılı olaraq getməyə bilirik. Ancaq məktəb Azərbaycanda icbaridir və uşaqlara dərslər demək müəllimlərin həm vəzifə, həm də mənəvi borcudur. Ona görə də emosional məsələləri bir kənara qoymaq lazımdır. Təbii ki, bir insana peyvənd olunması əks göstərişdirsə, həkimlərimizin bu qərarı sual doğurmur. Amma hər hansı əks-göstəriş yoxdursa və insan, sadəcə “mən peyvənd istəmirəm” deyirsə, bu prosesi ləngitməkdir və qeyd etdiyim ictimai məsuliyyətliyi kölgə salır. Ona görə də hər kəsin, xüsusən müəllimlərimizin bir daha düşüncələri və bu qərarın üstündən yenidən keçmələri önəmlidir.

İlk dərslər Zəfərimizə həsr olunacaq

- Qələbə dövləti, qələbə milləti və qorxu. Bunlar bir-birini rədd edir... Yeri gəlmişkən, “Zəfər tarixi” tədris olunacaq bu il. Necə olacaq bu proses?

- İlk dərslər ilidir ki, məktəblərimiz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunduğu bir şəraitdə dərslərə başlayır. Bu il “Zəfər ili” elan etmişik. Belə bir ildə məktəblərimizin, müəllimlərimizin, valideynlərin və ümumiyyətlə, ictimaiyyətin qarşısında çox önəmli bir hədəf durur. Azərbaycan Ordusunun, ölkə rəhbərliyinin əldə etdiyi bu zəfəri gələcək inkişafımıza necə yönləndirəcəyimizi düşünməliyik. Biz artıq zəfər qazanmış bir xalq və məktəbimiz də, tədrisin məzmunu da fərqlidir. Odur ki, bu önəmli mərhələni şagirdlərimizə iki istiqamətdə çatdırmağa çalışacağıq. Birincisi, IX siniflərdə “Zəfər tarixi”nin tədris edilməsinə qərar vermişik. Düşündük ki, bu fənn tədrisi hansı dildə aparılmağından asılı olmayaraq, bütün məktəblərimizdə və bütün siniflərdə Azərbaycan

dilində keçilsin. Üstəlik, “Zəfər tarixi”ndə yalnız 44 günlük müharibəni deyil, bu müharibəyə qədər keçdiyimiz bütün yolu, Birinci Qarabağ müharibəsi də daxil olmaqla Qarabağın işğal tarixini və böyük zəfərdən sonrakı ən müasir tarixi çatdıracağıq. İkinci istiqamət olaraq isə il ərzində zəfərlə bağlı bir çox yarışlar, müsabiqələr keçirməyi planlaşdırırıq. Şagirdlərin məktəbdən kənar fəaliyyətlərini, ümumiyyətlə, hər bir fəaliyyətimizi qələbəmizlə bağlayaraq uşaqlarımıza zəfərdən yola çıxdığımızı ifadə etmək istəyirik. Tədris ilinin ilk günü ilk dərslər də məhz Zəfərimizə - Ordumuzun qələbəsinə, ölkə rəhbərliyinin uğurlu siyasətinə həsr olunacaq.

Azərbaycan məktəbinin istənilən məzunu dilimizi bilməlidir

- Azərbaycan dilinin tədris saatlarının artırılması da nəzərdə tutulub. Bu, nə ilə bağlıdır: hansısa sualın cavabıdır, yoxsa hansısa cavablar üçün sual?

- Hər bir xalqın, millətin dili onun mədəniyyətinin, milli kimliyinin böyük bir hissəsidir. Azərbaycan dili dövlət dili kimi bütün məktəblərdə tədris edilir. Bu ildən dilimizin tədris saatlarının artması o anlama gəlməməlidir ki, biz başqa dillərdə tədrisin aparılmasına qarşıyıq. Əksinə, ölkəmizdə rus, gürcü, özlə məktəblərdə ingilis dillərində tədrisin təşkilini təhsil sistemimizin uğuru hesab edirik. Təbii ki, bu uğurumuzdan geri çəkilmək niyyətimiz yoxdur. Ancaq Azərbaycanın milli adət-ənənələri, xalqın uzun illərdən bəri qoruyub saxladığı dəyərlər şagirdlərimizin tərbiyəsində mərkəzi yer tutmalıdır. Ona görə də qərara alınmış ki, tədrisi digər dillərdə aparılan siniflərdə Azərbaycan dilinin saatları iki dəfə artırılacaq. Bu istiqamətdə işlərimiz davam edəcək. Məsələn, musiqi dərslərində mahnıların, xüsusən xalq mahnılarının sözlərinin xarici dilə tərcüməsi bir o qədər məntiqli görünür. Bu qərarı verərkən nəzərə aldığımız ikinci məqam isə Dövlət İmtahan Mərkəzinin keçirdiyi imtahanlarda Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənnindən aşağı bal yığan məzunları-

mızın olmasıdır. Doğrudur, onların sayı çox azdır, məzunlarımızın 0.1-0.5 faizlik qismindən söhbət gedir, ancaq bütün hallarda bunun da olmamasının gərəkliliyini düşünürəm. Tədrisin hansı dildə təşkil olunmasının fərqi yoxdur, Azərbaycan məktəbinin istənilən məzununun dilini bilməsi həmin məzunla yanaşı, Azərbaycan məktəbinin və Təhsil Nazirliyinin də mənəvi borcudur. Məqsədimiz şagirdlərimizin dilimizi daha yaxşı öyrənməsi, dilimizdən istifadə edərkən fikrini daha düzgün ifadə etməsidir. Bunun bir-birimizi daha aydın başa düşməyimiz baxımından da faydalı qərar olduğunu və ictimaiyyətin bunu müsbət qarşılayacağını düşünürəm.

Uşaqlarımızı dünənə yox, gələcəyə hazırlamalıyıq

- Deməli, biz artıq təhsilin mahiyyətində nüfuz etməyə başlayırıq. Bu yolda-yıqsa, o zaman icazə verin ən çox bəyəndiyim sahəni soruşum. İnnovativ təhsil - STEAM layihəsi. Bu tədris ilində STEAM layihəsi ölkə üzrə 301 ümumtəhsil məktəbi və 15 STEAM mərkəzi olmaqla, ümumilikdə 100 min şagirdi əhatə edəcək. İstərdim ki, bu statistikanın mənəvi əhatə dairəsini təqdim edəsiniz. Bu, çox böyük keyfiyyət aurasıdır axı həm də...

- Biz bir şeyi qəbul etməliyik ki, həyatda hər şey dəyişir. Cibimizdəki telefon, maşınlar, ətrafda hər şey dəyişir. Təhsil də dəyişməlidir. Tək bizdə yox, dünyada təhsil ən yavaş dəyişən sahədir, çünki valideynlər öz təhsilini ən yaxşı sayır və övladlarının təhsilini öz təhsili kimi görmək istəyirlər. Amma uşaqlarımızı dünənə yox, gələcəyə hazırlamalıyıq. Əvvəlki təhsillə indiki təhsilin, olan təhsillə olmalı olan təhsilin fərqi nədən ibarətdir? Bizim burda bir neçə doqmatik yanaşmalarımız var. Bunlardan ən önəmli fənn yanaşmasıdır, yəni bizim fənləri müqəddəsləşdirməyimizdir. Ənənəvi yanaşmamız bir şagirdi sanki ortaya qoyub hər bir fənn mütəxəssisinin öz arzularını o şagirdin boynundan yük

kimi asdığını görürəm. Kimya müəllimi kimyadan nəşə tədris etmək istəyir, fizika müəllimi də fizikadan. STEAM innovasiyasının mahiyyəti fərqlidir. Burada gündəlik həyatda üzləşdiyimiz problemləri hansısa fəndə öyrəndiyimiz düsturla yox, müxtəlif fənlərdən qazandığımız biliklərin birləşməsi ilə həll etməliyik. XXI əsrdə yaşayan indiki şagirdlərin 20 il sonra həyat tərzini bununla birbaşa əlaqəli olacaq. Kim daha çox problem həll edərsə, kim problemin həllinə yarıdıcı yanaşarsa, kim həll etdiyi problemi düzgün şəkildə ətrafdakilərə çatdırarsa, yaxud öz problemi ilə bağlı ətrafdakilərlə məlumat mübadiləsi eləyər bilsə, eyni problemin həlli üçün bir neçə insanla əməkdaşlıq edərsə, STEAM məqsədinə çatıb deməkdir. Bəzi problemləri tək həll edə bilmərik, başqaları ilə mütləq əməkdaşlıq etməliyik. STEAM-in mahiyyəti istər ünsiyyət, istər əməkdaşlıq, istər problem həll etmə bacarığı, istər problem həll etmə bacarığı, istər problemin həllinə yarıdıcı yanaşma bacarığının formalaşmasıdır. Dronlar, robotlar, kompüter və başqa əşyalar onun zahiri tərəfidir. Məqsədimiz dron alıb onu sizə göstərmək deyil, dronun ətrafında şagirdlərin bir problemi həll etmə bacarığını inkişaf etdirmək üçündür. Tutaq ki, dron kənd təsərrüfatında, robotlar səhiyyədə hər hansı problemi həll edə bilər. Bu, yeni təhsildə daha çox layihə əsaslı öyrənməyə gətirib çıxarır. Azərbaycan məktəbi şagirdlərinə bu gün əmək bazasında olan problemlərin həllini öyrətməlidir, müəllimi şagirdlərinə öz bildiklərini əzbərləməyi yox. Bir misal deyim. Biz dərsləkləri dəyişirik. Artıq I-II siniflərdə yeni dərsləklərimiz var. Tam məsuliyyətimlə deyirəm ki, həmin dərsləklər müasir əsasda hazırlanıb. Müasir deyəndə, tutaq ki, dil dərsləkləri daha çox oxuya yönəlib. Amma yenə də siniflərdə girib monitorinq aparanda görürük ki, bəzi müəllimlər dərsləri bir kənara qoyub özünə rahat olan informasiyanı şagirdə çatdırır. Məsələn, onlara dodaqlanan və dodaqlanmayan saitləri öyrədir. Halbuki gündəlik danışığımızda işlətdiyimiz sözlərdə hansı saitin dodaqlanıb, hansının dodaqlanmadığına, yəqin ki, fikir vermirsiniz...

- Gələcəyin təhsili bilik yox, bacarıq təhsili olmalıdır...

- Bəli, tamamilə doğrudur. Azərbaycan məktəbinin məzunu ünsiyyət qura, əməkdaşlıq edə, problem çözü bilməli, problemin həllinə yarıdıcı yanaşmalıdır. Məzmununu necə görürük, bu profil önəmlidir. Öz arzularımızı gerçəkləşdirmək deyil, gələcəkdə onun qarşılaşacağı problemləri həll etmə bacarığını ölçməli, ona bunu öyrənməsi üçün şərait yaratmalıyıq.

"Media və təhsil dialoqu"

Təlimlərə start verilib

Sentyabrın 16-da Təhsil Nazirliyi və Mediannın İnkişafı Agentliyinin kütülvəsi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün təşkil etdiyi maarifləndirici təlim öz işinə başlayıb. Təlimin təşkilində əsas məqsəd təhsildən yazan jurnalistlərin bu sahə ilə bağlı daha dolğun məlumatlandırılması, media ilə səmərəli əməkdaşlığın gücləndirilməsi və görülən işlərin KİV vasitəsilə ictimaiyyətə çatdırılmasıdır.

Təlimi giriş sözü ilə açan təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov ölkəmizdə aparılan təhsil islahatlarından danışdı. Təhsil Nazirliyi ilə KİV nümayəndələri arasında əməkdaşlığın vacibliyini vurğulayan nazir müavini görülən işlərin ictimaiyyətə çatdırılmasında media nümayəndələrinin üzərinə böyük məsuliyyət düşdüyünü diqqətə çatdırdı. Təşkil olunan təlimin bu baxımdan səmərəli olacağına əminliyini ifadə edən Firudin Qurbanov iştirakçılara uğurlar arzulayıb.

Mediannın İnkişafı Agentliyinin departament direktoru Rüstəm Əbülfətöglü rəsmi qurumların media ilə olan

əməkdaşlığından söhbət açıb. Belə təlimlərin keçirilməsinin təqdirəlayiq olduğunu deyən departament direktoru mediannın cəmiyyətin inkişafındakı rolundan danışdı.

Sonra Təhsil İnstitutunun direktoru Rüfət Əzizov "Yeni tədris ilində nəzərdə tutulan fəaliyyətlər" mövzusunda çıxış etdi. İnstitutun son illər həyata keçirdiyi layihələrdən, görülən işlərdən bəhs etdi.

Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsildə məzmun, tədris və qiymətləndirmə şöbəsinin müdiri Vəfa Yaqublu "Tədrisdə məzmun yenilikləri" mövzusunda çıxış etdi.

Təlimin ilk günü həmçinin "Təhsil Nazirliyinin elektron xidmətləri", "Portal.edu.az", "STEAM layihəsi", "Rəqəmsal bacarıqlar yeni tədris ilində", "Müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsi" və "Bakı məktəblərinin yeni tədris ilinə hazırlığı" mövzularında təqdimatlar olub.

Qeyd edək ki, təlim sentyabrın 17-də başa çatacaq.

Niyazi RƏHİMOV

Vətəndaşın rahatlığı, şəffaf və keyfiyyətli xidmət

Təhsil Nazirliyində vətəndaşların qəbulu sahəsində əlçatanlığın təmin edilməsi və vətəndaş məmnunluğunun artırılması məqsədilə təhsil nazirinin müavinləri tərəfindən vətəndaşların qəbulu onlayn formatda keçiriləcək.

Videoqəbulda iştirak etmək istəyən vətəndaşlar elektron müraciət vasitəsilə (https://edu.gov.az/contact_us) nazir müavinlərinin videoqəbuluna yazıla bilərlər. Təhsil Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsinin "Əlaqə" hissəsindən "Elektron müraciət" bölməsinə daxil olaraq müraciətin mövzusu "Videoqəbul" seçməklə videoqəbulda iştirak etmək mümkündür.

Bununla yanaşı, Çağrı Mərkəzinin "146-1" nömrəli telefonuna zəng edərək, həmçinin (+994) 51 206-78-48 "Whatsapp" nömrəsi üzərindən də qəbula yazılmaq olar.

Videoqəbulların keçirilməsində məqsəd vətəndaşların rahatlığının təmin olunması, onlara göstərilən xidmətlərin şəffaf və keyfiyyətli həyata keçirilməsidir.

Qeyd edək ki, ölkə ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddətinin uzadılması barədə müvafiq qərara uyğun olaraq, Təhsil Nazirliyinin Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzi 2021-ci il noyabrın 1-dək fəaliyyətini dayandırdı.

Təhsil müəssisələrində yeni tədris ilinə hazırlıq vəziyyəti müzakirə edilib

Ümumi, məktəbdənkənar və orta ixtisas təhsil müəssisələrində mövcud vəziyyət, yeni tədris ilinə hazırlıq və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş onlayn müşavirələr keçirilib.

Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanovun iştirakı ilə keçirilən müşavirələrdə rayon (şəhər) təhsil şöbə (idarə) müdirləri, Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən uşaq-gənclər inkişaf mərkəzlərinin, uşaq-gənclər idman-şahmat məktəblərinin direktorları və respublika ərazisində fəaliyyət göstərən orta ixtisas təhsil müəssisələrinin direktorları da iştirak ediblər.

Müşavirələrdə çıxış edən nazir müavini Firudin Qurbanov yeni tədris ilinə hazırlıqla bağlı görüləcək işlər barədə danışdı, təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin təşkili zamanı nizam-intizam və təhlükəsizlik məsələlərinə toxunub, xüsusi karantin rejiminin qaydalarına riayət edilməsinə dair tövsiyə və tapşırıqlarını verib.

Müşavirələrdə təhsil işçilərinin vaksinasıyası prosesi-

ni də toxunulub. Qeyd edilib ki, vaksinasıya və ya immunitet pasportu, vaksinə qarşı əks göstəriş sertifikatı olmayan müəllim və texniki işçilərin təhsil müəssisələrinə buraxılmasına icazə verilməyəcək. Həmçinin bildirilib ki, pandemiya şəraitində tədrisə əyani başlamaq üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilib, təhsil müəssisələrinin yeni tədris ilinə hazırlıqları ilə bağlı sanitar-gigiyenik normalara əməl olunması ilə bağlı müvafiq iş aparılıb.

Müşavirələrdə sözügedən təhsil müəssisələrində mövcud vəziyyət, qarşıda duran vəzifələrə dair fikir mübadiləsi aparılıb, gündəlikdəki məsələlərə bağlı təklif və tövsiyələr səsəndirilib, tədbir iştirakçıların maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Nazir müavini Firudin Qurbanov sonda çıxış edərək 2021-2022-ci tədris ilinə hazırlıqla bağlı məsələlərin sürətləndirilməsini diqqətə çatdırıb, yeni tədris ilinin başlanmasınadək təhsil işçilərinin daha çox sayda vaksinasıya prosesinə qoşulmasının vacibliyini vurğulayıb və qarşıdan gələn yeni tədris ili münasibətilə pedaqoji kollektivlərə uğurlar arzulayıb.

Özbəkistanda turizm sahəsi üzrə təqaüdü təhsil imkanı

Özbəkistan Respublikasının "Silk Road" International University of Tourism" ali təhsil müəssisəsi 2021-2022-ci tədris ili üzrə Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına (SCO) üzv və tərəfdaş olan ölkələrdən cənubi vətəndaşlara təqaüdü təhsil proqramı elan edir.

Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə elan edilən təqaüd proqramı

müxtəlif ixtisasları əhatə edir. Təqaüd proqramına müraciət üçün son tarix 30 sentyabr 2021-ci il nəzərdə tutulub. Təqaüd proqramı barədə ətraflı məlumatı elan vasitəsilə əldə edə bilərsiniz. (<http://http.edu.az/uploads/fileuploads/2021/09/a4d4d6d3c5764e1d8414f593adc9b8fa.pdf>)

Məzunlar ümidləri doğruldur

Son illər Təhsil Nazirliyi tərəfindən aparılan məqsədyönlü islahatlar, həyata keçirilən layihələr və təhsilin əlçatanlığı məzunlara ali təhsil almaq üçün stimula yaradır. Bütün bunların nəticəsidir ki, bölgələrdə olan məktəblərin məzunlarının ali məktəbə qəbul olma göstəriciləri ilbəl artır. Belə təhsil ocaqlarından biri də Bərdə rayonu Alpout kənd tam orta məktəbidir. Məktəbin direktoru Ayulduz Mirzəyeva bildirdi ki, bu il məktəbi bitirən 12 məzundan 7 nəfəri respublikamızın

nüfuzlu ali məktəblərinə daxil olub. Məktəbin məzunlarının son 5 ildə ali məktəblərə qəbul göstəricilərinin yüksəlməsinə qarşıya məqsəd qoyub. Təhsil ocağında təlimlə bərabər tərbiyə işinin təşkilinə də xüsusi diqqət yetirilir. Pedaqoji kollektivin sistemli şəkildə apardığı işlərin nəticəsidir ki, məktəbin uğurları ilbəl artır.

**Yeni tədris ilində
158608 şagird
I sinifə gedəcək**

2021-2022-ci tədris ilində respublikanın ümumi təhsil müəssisələrində ümumilikdə 1589829 şagirdin təhsil alacağı proqnozlaşdırılır.

Ümumtəhsil məktəblərinin I sinifdə 158608, IX sinifdə 132881, XI sinifdə isə 91538 şagird təhsil alacaq.

Hazırda respublikada 309 ibtidai məktəb, 3333 tam orta məktəb, 775 ümumi orta məktəb, 13 xüsusi

tipli ümumi orta məktəb və 5 əyani-qiyabi (axşam) tam orta məktəb, o cümlədən 64 məktəb-lisey, 54 lisey, 15 gimnaziya və 16 inteqrasiya təlimli internat tipli gimnaziya, 1 inteqrasiya təlimli internat məktəbi olmaqla, ümumilikdə 4435 məktəb fəaliyyət göstərir.

2021-2022-ci tədris ilində ümumtəhsil müəssisələrinin istifadəsi üçün ümumilikdə 270 adda 7030264 nüsxə dərslik çap olunub.

YENİ dərslər ilinə hədəflərlə

Bölgələrdə təhsil işçilərinin sentyabr konfransları keçirilib

Sentyabrın 14-də Sumqayıt, Gəncə və Kürdəmirdə təhsil işçilərinin sentyabr konfransları keçirilib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Sumqayıt şəhər təşkilatının inzibati binasında keçirilən Sumqayıt şəhər, Xızı, Abşeron, Şuşa, Qubadlı və Zəngilan rayon təhsil işçilərinin sentyabr konfransında Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini Fərzəli Qədirov, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Teymur Səmədov, sözügedən bölgələrin təhsil şöbələrinin müdirləri, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Konfrans Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Konfrans giriş nitqi ilə açan Sumqayıt şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Teymur Səmədov konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

Daha sonra nazirliyin Aparat rəhbərinin müavini Fərzəli Qədirov konfransda təmsil olunan şəhər və rayonlar üzrə 2020-2021-ci tədris ilinə dair hesabat nitqi ilə çıxış edib. Hər bir rayon və şəhər üzrə əldə edilən nailiyyətlər tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırılıb.

Daha sonra çıxış edən məktəb direktorları ötən tədris ili üzrə əldə olunan uğurlar haqda məlumat veriblər.

Konfrans müzakirələrlə davam etdirilib, təhsil işçilərini maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

***

Sentyabrın 14-də Gəncə və Nəftalan şəhərlərinin, Göygöl, Samux, Goranboy, Kəlbəcər və Xocalı rayonlarının təhsil işçilərinin sentyabr konfransları keçirilib.

Konfransda Təhsil Nazirliyinin İnsan Resursları şöbəsinin müdiri Eşqi Bağirov, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin Təlim Dəstək Mərkəzinin (TDM) direktoru İlkin Həsənov, millət vəkili Pərvin Kərimzadə, Müşfiq Cəfərov, Gəncə şəhər İcra Hakimiyyətinin əməkdaşı Azər İbrahimov, sözügedən bölgələrin təhsil şöbələrinin müdirləri və əməkdaşları, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Konfrans Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Təhsil Nazirliyinin İnsan Resursları şöbəsinin müdiri Eşqi Bağirov 2020-2021-ci tədris ilinin pedaqoji fəaliyyətini əks etdirən hesabatla çıxış edib. Şöbə müdiri ümumi təhsilin prioritet istiqamətlərini diqqətə çatdırıb, sertifikatlaşdırma, ümumi təhsilin təşkili, idarə olunması və digər məsələlər barədə məlumat verib. Eşqi Bağirov yeni dərslər ilində qarşıda duran əsas hədəflərə toxunub, təhsil işçilərinə uğurlar arzulayıb.

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin Təlim Dəstək Mərkəzinin (TDM) direktoru İlkin Həsənov

ümumtəhsil məktəblərində təlim keyfiyyətinin artırılması istiqamətində səmərəli yanaşmalar, keyfiyyətin artırılması üsulları və formaları, məktəblərdə təbii işinin təşkili, fəaliyyətin səmərəliliyinin artırılması, təmayülləşmə və digər məsələlər barədə çıxış edib. Mövzu ətrafında təhsil işçilərinin suallarını cavablandırılıb.

Konfransın sonunda yeni tədris ilinin prioritet məsələləri haqqında fikir mübadiləsi aparılıb, konfrans iştirakçılarını maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirilib və konfransın qərar layihəsi hazırlanıb.

***

Sentyabrın 14-də Kürdəmir rayonu 1 nömrəli tam orta məktəbdə Kürdəmir, Ucar, Zərdab və Göyçay rayonlarının təhsil işçilərinin sentyabr konfransı keçirilib.

Konfransda Kürdəmir rayon İcra Hakimiyyəti başçısının vəzifəsini müvəqqəti icra edən Ağali Kərimli, Təhsil Nazirliyinin Lisey, gimnaziya və özəl ümumi təhsil müəssisələri ilə iş sektorunun müdiri Fuad Qarayev, qeyd edilən rayon təhsil şöbələrinin müdirləri və əməkdaşları, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Konfrans Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Konfransda Təhsil Nazirliyinin Lisey, gimnaziya və özəl ümumi təhsil müəssisələri ilə iş sektorunun müdiri Fuad Qarayev in adçəkikilən rayonların ötən tədris ili üzrə fəaliyyəti, Biləsuvar liseyinin icraçı direktoru Bəhrüz Mehdiyevin məktəb idarəetməsinin prioritetləri barədə çıxışları dinlənilib.

Konfrans müzakirələrlə davam etdirilib, təhsil işçilərini maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

***

Sentyabrın 15-də Xaçmaz, Yevlax, Şəki və İsmayılıda təhsil işçilərinin sentyabr konfransları keçirilib.

Xaçmaz rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində keçirilən Xaçmaz, Quba, Qusar, Şabran və Siyəzən rayonlarının təhsil işçilərinin sentyabr konfransında təhsil nazirinin müşaviri Elnur Əliyev, sözügedən bölgələrin təhsil şöbələrinin müdirləri və əməkdaşları, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Konfrans Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Təhsil nazirinin müşaviri Elnur Əliyev qeyd edilən bölgələr üzrə 2020-2021-ci tədris ilinin pedaqoji fəaliyyətini əks etdirən hesabatla çıxış edib, yeni dərslər ilində qarşıda duran əsas hədəflərə toxunub, təhsil işçilərinə uğurlar arzulayıb. Konfransda ümumtəhsil məktəblərində təlim keyfiyyətinin artırılması istiqamətində səmərəli yanaşmalar, keyfiyyətin artırılmasının üsulları və formaları,

məktəblərdə təbii işinin təşkili, fəaliyyətin səmərəliliyinin artırılması, təmayülləşmə və digər məsələlər barədə müzakirələr aparılıb, təhsil işçilərinin sualları cavablandırılıb.

Konfrans iştirakçıları ümumi təhsilin prioritet istiqamətləri, sertifikatlaşdırma, ümumi təhsilin təşkili və idarə olunması istiqamətlərində məlumatlandırılıb.

Konfrans müzakirələrlə davam etdirilib.

***

Sentyabrın 15-də İsmayılı şəhər Mədəniyyət Sarayında keçirilən İsmayılı, Şamaxı, Ağsu və Qobustan rayon təhsil işçilərinin sentyabr konfransında Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsildə məzmun, tədris və qiymətləndirmə şöbəsinin müdiri Vəfa Yaqublu, İsmayılı rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Sevil Əhmədova, İsmayılı rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Rövşən Əliyev, Təhsil İnstitutu (ARTİ), Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin (BŞTİ) əməkdaşları, sözügedən bölgələrin təhsil şöbələrinin müdirləri, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Konfrans Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Konfrans giriş nitqi ilə açan İsmayılı rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Rövşən Əliyev konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

Daha sonra Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsildə məzmun, tədris və qiymətləndirmə şöbəsinin müdiri Vəfa Yaqublu konfransda iştirak edən bölgələr üzrə 2020-2021-ci tədris ilinə dair hesabat nitqi ilə çıxış edib. Hər bir rayon və şəhər üzrə əldə edilən nailiyyətlər tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırılıb.

Konfrans çərçivəsində təhsildə innovasiyalar, müəllim peşəkarlığının davamlı şəkildə dəstəklənməsi, məktəbdaxili qiymətləndirmənin təşkili və digər məsələlər barədə məlumat verilib.

Konfrans müzakirələrlə davam etdirilib, təhsil işçilərini maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

***

Sentyabr 15-də Yevlax şəhəri Mərkəzi Mədəniyyət Evinə Yevlax, Mingəçevir, Ağdaş və Bərdə təhsil işçilərinin sentyabr konfransı keçirilib.

Konfransda Yevlax şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısının müavini Elnarə Əzizova, Təhsil Nazirliyinin Lisey, gimnaziya və özəl ümumi təhsil müəssisələri ilə iş sektorunun müdiri Fuad Qarayev, sözügedən bölgələrin təhsil şöbələrinin müdirləri, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Konfrans Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Konfransda Lisey, gimnaziya və

özəl ümumi təhsil müəssisələri ilə iş sektorunun müdiri Fuad Qarayev in adçəkikilən bölgələrin ötən tədris ili üzrə fəaliyyəti, Təhsil İnstitutunun əməkdaşı Könül Nəhmətovanın əlavə təhsil və ixtisaslandırma kurslarının təşkili barədə çıxışları dinlənilib.

Konfrans müzakirələrlə davam etdirilib.

***

Sentyabrın 15-də Şəki şəhəri, Qəbələ, Oğuz, Qax, Zaqatala və Balakən rayonlarının təhsil işçilərinin sentyabr konfransı keçirilib.

Şəki şəhəri Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən konfransda Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsilin təşkili və idarə olunması şöbəsinin əməkdaşı Elçin Kərimov, Təhsil İnstitutunun əməkdaşı Mənsur Məhərrəmov, sözügedən bölgələrin təhsil şöbələrinin müdirləri, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Konfrans Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Konfrans giriş nitqi ilə açan Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsilin təşkili və idarə olunması şöbəsinin əməkdaşı Elçin Kərimov adçəkikilən rayonların ötən tədris ili üzrə fəaliyyətini əks etdirən hesabatla çıxış edib. Elçin Kərimov ümumi təhsilin prioritet istiqamətlərini diqqətə çatdırıb, yeni dərslər ilində qarşıda duran əsas hədəflərə toxunub, təhsil işçilərinə yeni tədris ilində uğurlar arzulayıb.

Təhsil İnstitutunun əməkdaşı Mənsur Məhərrəmov təhsil proqramlarının və tədris resurslarının təkmilləşdirilməsi istiqamətində ri-yaziyyat fənninə və təbiət fənlərinin tədrisinə diqqətin artırılması və digər məsələlər barədə çıxış edib. Mövzu ətrafında təhsil işçilərinin suallarını cavablandırılıb.

Konfransın sonunda yeni tədris ilinin prioritet məsələləri haqqında fikir mübadiləsi aparılıb, konfrans iştirakçılarını maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirilib.

EKOLOJİ tərbiyə biliklər

Sadiq QURBANOV,
Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar,
energetika və ekologiya komitəsinin sədri

Cəmiyyətdə ekoloji mədəniyyət səviyyəsinin yüksəlməsini şərtləndirən uğurlu yol

Bəşəriyyətin gələcəyi ekoloji mədəniyyətlə bağlıdır. Bu gün ekoloji problemlərin həlli vacib məsələlərdən biridir. Məlum olduğu kimi, antropogen faktor kimi insanın ətraf mühitə, ekologiyaya təsiri qədim zamanlardan mövcud olub. Dahi Nizami Gəncəvi əsərlərində təbiət - insan münasibətlərinə xüsusi diqqət yetirmişdir. Nümunə üçün qeyd etdiyimiz "Yeddi gözəl" poemasında ətraf mühitə münasibətlə bağlı çoxlu fikirlər vardır. Mütəfəkkir şair insanın təbiətə mənfi münasibətini kəskin şəkildə tənqid edir:

*Bu vəhşi, yırtıcı, divxislət insan
Səmmimi dost deyil, uzaq ol ondan!
Hər maral ovçunun zülmündən qaçar,
Yırtıcı, vəhşidir hələ insanlar.
Çöldə şux bir ceyran düşməyir ələ,
İnsandan sığınır dağa, köhülə.*

Müasir dövrümüzdə də bu münasibətlər hələ tam formalaşmamışdır. Belə ki, son iki əsrdə insanın antropogen və texnogen fəaliyyətinin təsiri nəticəsində ətraf mühitin, onun amillərinin, təbii sərvətlərin, biosferin, ekosistemlərin, flora və faunanın normal ahəngi tamamilə pozulmuş və çox ciddi ekoloji disbalans yaranmışdır. Mühəribələr, etnik münaqişələr, terrorizm, kosmik tədqiqatlar, sənaye və nəqliyyat tullantıları, kənd təsərrüfatında işlədilən zərərli kimyəvi maddələr atmosferi, hidrosferi və litosferi çirkləndirməklə ekoloji tarazlığın ritimini tamamilə öz məhvindən çıxarmış, onu kollaps və aqoniyə vəziyyətinə salmışdır. Bəşəriyyəti narahat edən ən global problemlər sıyahısında isə birinci iqlim dəyişmələridir desək, yanlışdır. İqlim dəyişmələri üzrə ekspertlərin məlumatına görə, son 100 ildə antropogen amillərin təsiri ilə Yer kürəsində orta temperatur 0.8 dərəcə artmışdır. Artmaya səbəb isə istilik effekti yaradan qazlar (karbon, metan qazı, azot oksidi və s.).

Elmi araşdırmalar onu göstərir ki, əgər insanlar, dövlətlər təbii fəlakətlərin (tufan, sel, qasırğa, isti külək, daşqınlar, yanğınlar və s.) yaranmasına səbəb olan qaz emissiyalarının azaldılması ilə bağlı lazımı və effektiv tədbirlər görməyə 21-ci yüzillikdə dünyanın illik orta temperaturu ən az 3 dərəcə yüksələ bilər. Bunun ağır nəticələrini təsəvvür etmək isə o qədər də çətin deyil. Bu gün Çin dövləti emissiya üzrə dünya lideridir. Bu sahə üzrə bir statistikanı diqqətə çatdırmaq tam yerinə düşər. Belə ki, 2019-cu ilin

məlumatlarına görə, karbon dioksid ekvivalentində global istixana emissiyalarında ilk 5 ölkə liderdir. Çin - 28%, ABŞ - 15%, Hindistan - 7%, Rusiya - 5%, Yaponiya - 3%. Hesablamalara görə, Azərbaycanın payı 0.15%-dir.

Bəs nə etməli? Axı bütün bunlar dünyanın inkişafı prosesində yaranır. Bu prosesi necə tənzimləməli?

Sadəəcə hər kəs dərk etməlidir ki, dünyanın sabahının necə olacağı yalnız bizdən asılıdır. Düşünürəm ki, bu prosesi ləngitmək, yavaşlatmaq, durdurmaq mümkündür, bunun üçün, ilk növbədə, həm cəmiyyət, həm də fərd olaraq ekoloji mədəniyyətə yiyələnmək lazımdır. Bəs ekoloji mədəniyyət özü nədir? Hər şeydən əvvəl "mədəniyyət" anlayışının birmənalı olmaması ilə fərqlənən bir çox yanaşmalar var. Vikipediya tərif mahiyyətini çox yaxşı əks etdirir: "ekoloji mədəniyyət- ümumbəşəri insan mədəniyyətinin bir hissəsi, ictimai münasibətlər sistemi, insan və təbiət arasındakı əlaqəyə dair sosial və fərdi əxlaqi və etik normalar, baxışlar, münasibət və dəyərlər; insan cəmiyyəti ilə təbii mühitin birlikdə yaşamasının harmoniyası; insan cəmiyyətinin təbii mühitə və ümumiyyətlə, ekoloji problemlərə münasibəti ilə həyata keçirilən insan və təbiətin ayrılmaz bir birləşmə mexanizmidir. Sadəcə dillə desək, bunlar cəmiyyətin hər bir üzvünün düşüncələrində və hərəkətlərində əks olunan ətraf aləmə hörmətlə bağlı köklü fikirlərdir. Eyni zamanda, ekoloji mədəniyyət insanların təbiəti, ətraf aləmi və onların kainatdakı mövqeyini, bir insanın dünyaya münasibətini qiymətləndirmə səviyyəsidir.

Fərdin ekoloji mədəniyyəti isə sözün əsl mənasında "ana südü ilə udma", təbii sərvətlərdən rəşadətli istifadə, ətraf mühitin qorunması üçün fərdi olan ekoloji qaydaların və tələblərin şüurlu şə-

kildə yerinə yetirilməsi mənasını verən mürəkkəb və uzun bir prosesdir. Bu prosesin əvvəli tərbiyəyə, sonrasına isə elmi biliklərə və elmi yaradıcılığa söykənməlidir.

Müasir dövrdə ekologiyaya elminin öyrənilməsi, təbliğ edilməsi, inkişafı, onun əsas müddəalarının yerinə yetirilməsi, ekoloji cəhətdən təmiz, saf ərzaq məhsullarının istehsalı, ekoloji kənd təsərrüfatına geniş yer verilməsi, bəşəriyyətin sivilizasiya yolu ilə inkişafının ən vacib, ümdə problemi hesab olunur. Bütün bəşəriyyət ekologiyasının qorunması üçün səfərbərliyə cəlb edilməli, təbiətə, bitkilərə, balıqlara, quşlara qəddar münasibət göstərənlərə, beynəlxalq, ekoloji və bioloji terrorizmə qarşı "müharibə" elan olunmalıdır. Akademik Həsən Əliyevin ibarəsi ilə desək, təbiətin keşiyini çəkməyə söz silahının gücü ilə geniş kütləni ayağa qaldırmaq lazımdır. Müasir dövrdə elmi-texniki tərəqqinin sürətli və dinamik inkişafı, İKT, internet, robot, nano-texnologiyaların insan həyatının bütün sahələrinə inteqrasiyası cəmiyyətin şüurunda təbiətə, onun sərvətlərinə, flora, faunaya yaradıcı münasibətin formalaşmasını tələb edir.

Hazırda beynəlxalq aləmdə hamı belə bir fikirlə razılaşır ki, insanlarda mədəniyyətin, sivilizasiyanın yeni növü - ekoloji mədəniyyət formalaşmalıdır. Əks təqdirdə, insanların təbiətə, onun sərvətlərinə mənfi münasibəti dəyişilməyəcək, əksinə, daha da dərinləşəcəkdir. Bu gün insanlarda ekoloji mədəniyyətin, sivilizasiyanın, tərbiyənin, şüurun, təbii mühitin və təhsilin formalaşması artıq günün, dövrün tələbinə çevrilmişdir. Ekoloji mədəniyyət təkcə təbiətə müəyyən baxışlar, onun sisteminin işlənilməsi, hazırlanması demək deyildir. O, həm də konkret insan fəaliyyəti ilə əlaqədardır. Cəmiyyətdə ekoloji mədəniyyətin

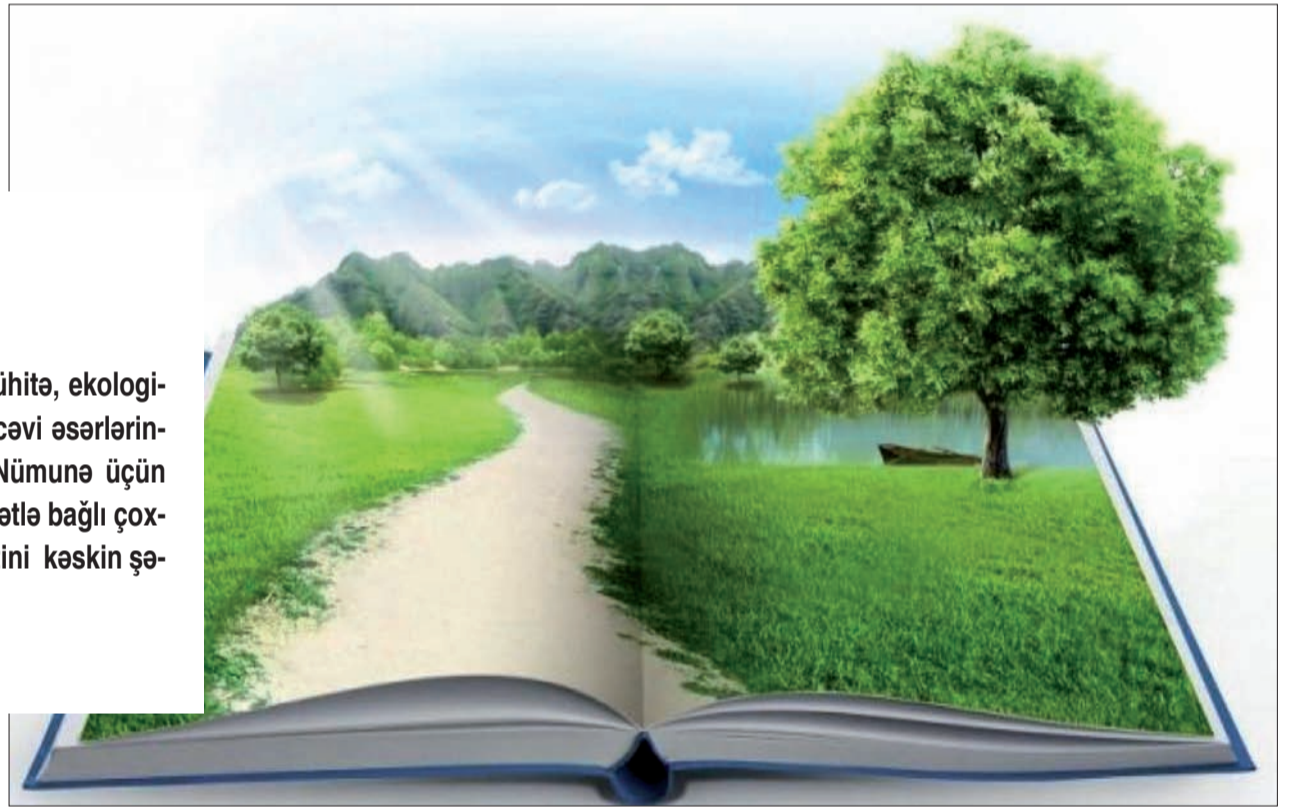
yüksəlməsinin tələbi gələcək nəslin ekoloji tərbiyəsindən və ekoloji biliklərə necə yiyələnməsindən asılıdır. Bu isə bütün insanlarda bəşəri mədəniyyəti təcəssüm etdirən mədəniyyətin sivil inkişaf forması və təhsil mühitinin formalaşmasını, eyni zamanda, bütün xalqlardan mədəni inkişafın əsas istiqaməti kimi ekoloji təhsilin fasiləsiz inkişaf strategiyasını, konsepsiyasını, programını hazırlamağı və həyata keçirməyi tələb edir. Ekoloji təhsilin ardıcıl və sistemli olması üçün bu prosese şəxsiyyətin formalaşmasının ilk anlarından, uşaqlıqdan başlamaq lazımdır ki, onun da təməli məhz ailədə, məktəbəqədər tərbiyə ocaqlarında, ibtidai siniflərdə qoyulmalı, orta, orta ixtisas və ali məktəblərdə isə tamamilə formalaşmalıdır.

İnsan kiçik yaşlarından dərk etməlidir ki, torpağın, havanın və suyun çirklənməsi insan həyatı üçün təhlükə yaradan ekoloji fəlakətə səbəb ola bilər. Hər bir insan dərk etməlidir ki, ətraf mühitin çirklənməsinin aradan qaldırılması onun ekoloji mədəniyyəti, tərbiyəsi və təhsilindən asılıdır. Təsəffüf deyil ki, bir çox alimlər ekoloji təhsili uşaqlarda ekoloji mədəniyyətin inkişafına yönəlmiş sistemli bir pedaqoji fəaliyyət hesab edir. Ekoloji mədəniyyətin formalaşması pedaqoji prosesdə onunla gündəlik ünsiyyətdə ekoloji şüurun, təbiətə ekoloji həssaslığın inkişafıdır. Ekoloji təhsil isə bir insanın ekologiyaya sahəsində biliklərə sahib olmasını və təbii mühitin qorunması üçün mənəvi məsuliyyətinin formalaşdırılmasını əhatə edir. Ekoloji təhsil sistemi insanın həyatında heç bir epizod ola bilməz, çünki bu, insan mədəniyyətinin ayrılmaz hissəsidir.

Bu fikirlərimizin və arzu etdiklərimizin həyata keçməsi uzun bir prosesdir. Ekoloji mədəniyyətin formalaşması proseslərinin uğuru nəticələr ver-

məsi üçün hər bir dövlət öz qanunvericiliyində mütərəqqi addımlar atmalıdır. Bu, eyni zamanda, ölkələrin yerli hakimiyyət və idarəçilik orqanlarının fəaliyyət və əməli işindən də xeyli asılıdır.

Hazırkı dövrdə bizim üçün və bir çox ölkələrdə baş verən yeni fəlakətlər, məşğələlər, təhsil, yaşayış yerləri və ya cəmiyyətlər arasında ekoloji təbliğatın aparılmasına böyük ehtiyaclar var. Əhali bilsə ki, meşələrin, ağacların qırılması, yaşıllıqların məhv edilməsi hansı neqativ ekoloji böhranlarla nəticələnir, zənnimlərim, onda bilinər. Bizim ekoloji "terrorçular" akademik Həsən Əliyevin qiymətli kəlamını eşitsələr, əsas da bəd fəaliyyətlərindən çəkinlər: "Meşə sərvətimiz, var-dövlətimiz, məişətimizin bir hissəsidir. Meşə

olan yerdə məhsulu yığmaqla qurtarmaz, xəstəlik olmaz. Yer kürəsinin bu yaşıl kəmərinə bircə an təsəvvür etməsək, demək, bəşər də yoxdur".

Meşə habelə atmosferin oksigen "fabrik" idir, onun qırılması havada oksigenin azlığı - hipoksiya törədir, nəticədə ozon təbəqəsi zədələnir, torpaq eroziyaya, deflyasiyaya, deqradasiyaya uğrayır, itimdir, şəkillər çəkir, uçqunlar, iqlim dəyişiklikləri, güclü küləklər, qasırğalar, tufanlar, quraqlıq, səhrələşmə, inkişaf etdirə bilər. ...Bir hektar meşə, kol və ya yaşıllıq sahəsi ildə 4.6-6.5 ton karbon qazı, 3.5-5.0 ton oksigen ixrac edir. Bitkilər havanı oksigenlə inkişaf etdirir və karbon qazını udur. Ağaclar ökən sahənin hər hektarından bir ildə insan üçün xeyriyyəli olan 30 kiloqrama qədər efir yağ buraxır. Bir hektar güc antropogen fəaliyyətini bir saat ərzində 200 kiloqram buraxılan karbon qazını ağac və kolları udur. Yaşıl massivlərdə hər ağac orta miqdarda bir il ərzində 30-40 kiloqram, böyük çətri olan ağacdən 68 kiloqrama qədər toz və başqa bərk hissəciklər udur. Orta ölçülü bir ağac gün ərzində üç adamın tənəffüsü üçün lazım olan miqdarda sərbəst oksigen sintez edir. Ağac və kol bitkiləri havanı tullantı qazlardan təmizləyir, həm də səs və küyü udma xüsusiyyətlərinə malik olmaq üçün ziyanlı səsləri tənzimləyir. Ekoloji mədəniyyətin formalaşdırılması yolu ilə vaxtında məlumatlandırılanlar, güman ki, meşə "terrorçuları" ilə birlikdə ekoloji cinayətdən əl çəkmək, ibrət dərsi götürmək məcburiyyətində qalacaqlar.

Sonda, hər kəsi, bütün insanları sağlam dünyamızın olması naminə ekoloji mədəniyyətin formalaşması prosesində aktiv olaraq iştirak etməyə çağırırıq!

“Qarabağımızı daha yaxşı tanıdıq”

Bu günlərdə Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı, Heydər Əliyev Fondunun “Regional İnkişaf” İctimai Birliyi və Kapital Bankın əsas dəstəyi ilə “Azərbaycan üçün Öyrət” təhsil proqramı çərçivəsində Qarabağın müxtəlif bölgələrindən olan şagirdlər üçün “Təhsil Avtobusu - Qayıdış” layihəsi həyata keçirilib. Layihənin rəhbəri Ülviyyə Axundovanın sözlərinə görə, əsas məqsəd korporativ sosial məsuliyyət çərçivəsində təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsində ictimaiyyətin iştirakına imkan yaradılması, şagirdlərin şəxsi inkişafına stimül vermək, həyata fərqli baxış və dünyagörüşünün formalaşmasına təsir etməkdir. Bundan başqa, şagirdlərin təhsilə olan marağının artmasına şərait yaratmaq və onları qayıdış prosesinə adaptasiya etmək də əsas məqsətlərdəndir.

“Təhsil Avtobusu - Qayıdış” layihəsinin iştirakçıları olan qarabağlı şagirdlərin təəssüratları

Layihədə 50-dən çox məktəbdən 198 şagird iştirak edib

“Təhsil Avtobusu-Qayıdış” layihəsi ümumilikdə 50-dən çox məktəbi və 198 şagirdi əhatə edib. Layihə çərçivəsində işğaldan azad olunan bölgələrin (Şuşa, Ağdam, Kəlbəcər, Xocalı, Xocavənd, Laçın, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan, Füzuli) şagirdlərinin yaşadığı və təhsil aldığı rayonların marşrutu üzrə (Bakı-Sumqayıt-Sabirabad-Ağcəbədi-Bərdə-Gəncə-Oğuz-Bakı) səfər edilib.

Şagirdlər üçün layihə çərçivəsində Qarabağ mövzuları əsasında incəsənət və yaradıcılıq, peşə, sağlamlıq, debat və natiqlik, sosial sahibkarlıq, şəxsi inkişaf istiqamətlərində təlimlər və “Nə? Hara? Nə zaman?” intellektual yarışları keçirilib. Təhsil avtobusunda 8 gün ərzində 1500 kilometrədən çox yol qət edilib. Orta göstəricisi zəif və orta olan şagirdlər üçün fərqli və öyrədici təlim proqramı, intellektual yarışlar təşkil olunub.

“Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strate-

Asmart yaradıcılıq mərkəzi, Azərbaycan Skautlar Assosiasiyası, “Bir” Tələbə-Könüllü proqramı, Kids Inc., proqramı, SABAH qrupları, Edumap Təhsil portal tərəfdaşlığı ilə baş tutub.

Qeyd edək ki, “Təhsil Avtobusu” yay məktəbi “Azərbaycan üçün Öyrət” Milli Təhsil Proqramının respublikamızın müxtəlif şəhər və rayonlarını əhatə edən təhsil marafonudur. 2016, 2017, 2018, 2019-cu illərdə keçirilən “Təhsil Avtobusu” yay məktəbi nəticəsində 8500

km yol qət edilmiş, Bakı və 17 bölgənin 32 şəhər və 75 kənd-qəsəbə məktəbi, 22 ali və orta ixtisas təhsil müəssisəsinin 750-dən çox tələbəsi cəlb edilmiş, təlimçi və ekspertlər tərəfindən 250 akademik saatdan çox təhsil proqramları və komanda-öyrədici oyunları keçirilmişdir.

“Təhsil Avtobusu-Qayıdış” layihəsində iştirak edən şagirdlərin təəssüratlarını bizimlə bölüşüb.

“Qarabağa səfərimiz maraqlı keçdi”

Əslən Kəlbəcərdən olan hazırda paytaxtın 95 nömrəli tam orta məktəbində təhsil alan Əfruz Zamanlı layihə çərçivəsində dostları ilə çox səmərəli zaman keçirdiyini bildirib: “Mənim valideynlərim Kəlbəcər rayonunun Keşlə kəndindəndir. Doğma yurdumuz haqqında valideynlərim həmişə ürək ağrısı ilə söhbət açırdı. Allaha şükürlər olsun ki, torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Təhsil Avtobusu vasitəsilə Qarabağa səfərimiz çox maraqlı keçdi. Buradakı təlimlər zamanı müəllimlərdən çox şey öyrəndik. Onların sayəsində Qarabağımızı da-

ha yaxşı tanıdıq. Burada bizə kömək edən, bizimlə birlikdə maraqlı və faydalı zaman keçirən layihə heyətinə çox təşəkkür edirəm.”

“Yaxşı ki, mən də Təhsil Avtobusunun bir iştirakçısı oldum”

Şuşa şəhər 19 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi Humay Vəliyeva da “Təhsil Avtobusu” layihəsində iştirak edən şagirdlərdəndir. O, layihəyə qoşulduğu üçün özünü şanslı hesab etdiyini deyir: “Biz burada bir çox təlimlər keçdik. Əsasən səhnədə düzgün danışmaq, çıxış etməyi, özümüzlü sevməyi, dəyər verməyi və incəsənəti öyrəndik. Bütün müəllimlərimə, təlimçilərimə təşəkkür edirəm. Yaxşı ki, mən də Təhsil Avtobusunun bir iştirakçısı oldum”.

“Köynəklərimizə “Xarı bülbül” şəkillərinin çəkilməsi daha çox xoşuma gəldi”

Xocalı rayonu Kosalar kənd tam orta məktəbin şagirdi Nərimin Quliyeva da layihənin iştirakçısı olmaqdan məmnunluq hissi keçirdiyini bildirib: Layihə çərçivəsində keçirdiyim günləri heç vaxt unutmayacağam. Bizə bu imkanları yaradan təşkilatçılara xüsusi təşəkkürümü bildirirəm. Doğma torpaqlarımızı görmək, görmək bizim üçün çox xoş oldu. Bundan başqa, burada həm öyrəndik, həm də əyləndik. Köynəklərimizə “Xarı bülbül” şəkillərinin çəkilməsi daha çox xoşuma gəldi. Ümid edirəm ki, növbəti illərdə bu kimi layihələr işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda reallaşar”.

Niyazi RƏHİMOV

giyası”na uyğun həyata keçirilən layihə keyfiyyətli təhsil üçün bərabər imkanların yaradılmasına xidmət edən təhsil proqramıdır.

“Təhsil Avtobusu-Qayıdış” layihəsi Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı, Heydər Əliyev Fondunun “Regional İnkişaf” İctimai Birliyi və Kapital Bankın əsas dəstəyi, “Vətəndaş Cəmiyyətində Debat” İB, “Qarabağa dönüş” İctimai Birliyi, Vitam Reklam və İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin dəstəyi, Spatrix, Azərbaycan İntellektual Klublar Assosiasiyası,

